

Štórski ŽELEZAR

LETO XXIII.

1984

JANUAR

Št. 2

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTÓRE

Gospodarski načrt za leto 1984

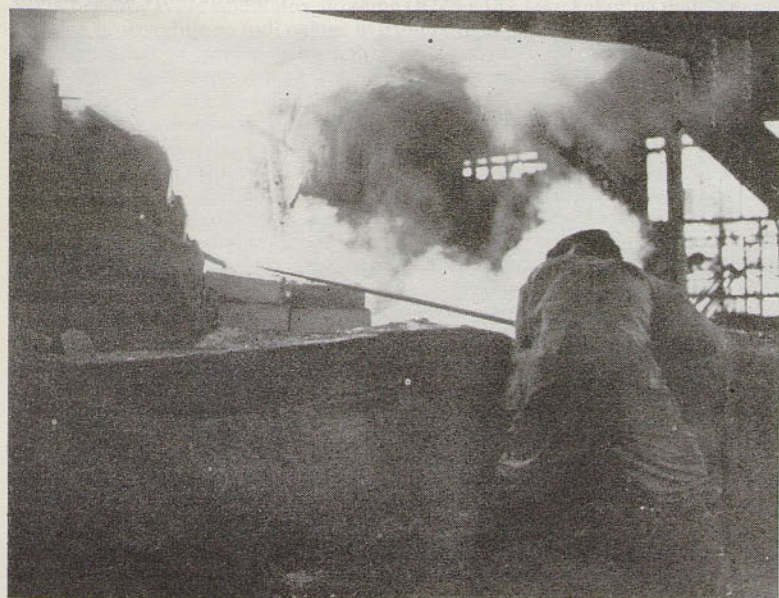
V drugi polovici meseca januarja je bil v razpravo posredovan gospodarski načrt Železarne Štore za leto 1984. Po temeljiti razpravi v TOZD in DS naj bi bil sprejet do konca meseca januarja. Zaradi obsežnosti, saj ima kar 124 strani, objavljamo samo uvodni del, medtem ko bomo objavili v našem glasilu pomembne dele gospodarskega načrta po sprejetju.

Leto 1984 pomeni prvo fazo in pričetek uresničevanja programa dolgoročne stabilizacije v Jugoslaviji. Dolgoročni program stabilizacije zahteva od posameznih nosilcev planiranja, da njegove elemente v svojih letnih in srednjeročnih planih upoštevajo. Doslej so bili izdelani podrobnejši programi stabilizacijskih ukrepov na nivoju države, republik in občin, ki vsi dajejo konkretne naloge tudi organizacijam združenega dela.

V občini Celje smo se dogovorili, da v delovnih organizacijah ne bomo pisali nekih posebnih dokumentov za izvajanje stabilizacijskih ukrepov, temveč morajo letni plani vključevati vse tiste naloge, ki jih naša trenutna problematika in dolgoročna usmeritev stabilizacije zahteva.

Tudi v letu 1984 bomo izhajali iz ciljev učinkovitejšega gospodarjenja, ki v primeru Železarne Štore pomenijo naravnost k stabilizacijskim ciljem že iz leta 1983. Temeljni cilji, ki jih bomo zasledovali v letu 1984, so naslednji:

- nadaljnja rast dosega fizične in kvalitetne proizvodnje, ki bo temeljila na povečanju produktivnosti dela,
 - povečanje izvoza, še posebej na konvertibilno področje, na katerem smo sicer že v zadnjih letih dosegli pomembne rezultate. Poseben cilj pri povečevanju konvertibilnega izvoza mora biti povezan z relativnim zmanjševanjem uvoza s konvertibilnega področja, kar nam bo povečalo pokritost uvoza z doseženim izvozom,
 - boljše gospodarjenje s sredstvi in krepitev reprodukativne sposobnosti, ki se mora predvsem odražati na področju likvidnosti kapitala.
- Posebno skrb bo potrebno posvetiti držanju najprimernejših zalog z upoštevanjem visoke vrednosti kapitala in s tem visoke obremenitve stroškov z obrestmi,
- na področju zaposlovanja bo potrebno voditi politiko produktivnega zaposlovanja z iskanjem možnosti, da ob povečanju proizvodnje in razvoja novih proizvodov odpiramo taka delovna mesta, ki bodo povečevala realni dohodek,

Prebod na plavžu (arhiv Železarja)

– razvojno-raziskovalnemu delu in inovacijski dejavnosti, ki je v Železarni Štore sicer dobro razvita, bomo morali posvetiti še večjo pozornost, ker obstajajo na tem področju še precejšnje notranje rezerve,

– na investicijskem področju pristopamo k pomembnim vlaganjem v povečanje naših proizvodnih zmogljivosti, ki istočasno pomenijo tudi odpravo ozkih grl in modernizacijo tehnoloških procesov. Zaradi prednostne skrbi za tekoče financiranje našega poslovanja bo potrebno za izvajanje investicijskih načrtov večje povezovanje z ostalimi organizacijami združenega dela – našimi poslovnimi partnerji,

– nedodelano področje nagrajevanja po delu bo potrebno dopolniti s konkretnimi rešitvami objektivnih meril za ugotavljanje rezultatov in prispevkov delavcev pri ustvarjanju dohodka,

– na področju informacijskega sistema bomo dogradili sistem informacij, ki bo omogočal racionalnejše poslovanje in istočasno zagotavljal ažurne in celovite informacije za potrebe planiranja, vodenja, upravljanja in odločanja,

– krepili bomo vlogo delavcev v vseh sredinah združenega dela, v dogovarjanju v delegatskem sistemu in celotnem sistemu samoupravnega odločanja.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Resolucija o politiki uresničevanja družbenega plana občine Celje za obdobje 1981–1985 v letu 1984

Resolucija je najpomembnejši letni planski akt na ravni občine s katero se vsi subjekti družbenoekonomskega razvoja v občini dogovorimo in zavežemo za uresničevanje nalog. Resolucija za leto 1984 obeležuje dejstvo, da načrtujemo razvoj v letu, ki je prvo polno leto uresničevanja dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije. Za to mora resolucija upoštevati usmeritve iz tega programa, sama struktura resolucije pa je spremenjena v odnosu na ta dokument v prejšnjih letih. Ta sprememba je predvsem vidna v zožitvi nalog saj resolucija vsebuje le usmeritve, naloge in ukrepe, ki direktno ali posredno omogočajo izvršitev temeljnih ciljev družbenoekonomskega razvoja v letu 1984. Ti cilji so:

- ohranitev rasti industrijske proizvodnje,
- večanje izvoza, še posebej na konvertibilno področje,
- zagotavljanje pogojev za učinkovitejše gospodarjenje, večanje akumulativne in reprodukativne sposobnosti celotnega gospodarstva.

Dosežena je visoka stopnja enotnosti o ciljih družbenoekonomskega razvoja, več pa je pogledov kakšne stopnje rasti posameznih kazalcev družbenoekonomskega razvoja moramo in lahko načrtujemo v prihodnjem letu. S tem v zvezi se postavlja v osnovi zahteva, da morajo biti cilji realni, pa tudi ambiciozni. Ta zahteva izgleda na prvi pogled protislovna vendar zahteva, da postavimo cilje, ki jih je možno, s kvalitativnimi napori doseči, ne pa da te cilje

postavimo tako nizko, da jih je možno doseči ali celo preseči brez večjih naporov, večanja vplivov kvalitativnih faktorjev razvoja kot so produktivnost, inovacije itd. Cilji na drugih področjih, ki so prav tako pomembni za zagotovitev skladnega družbenoekonomskega

RESOLUCIJA ZA LETO 1984 OBELEŽUJE DEJSTVO, DA NAČRTUJEMO RAZVOJ V LETU, KI JE PRVO POLNO LETO URESNIČEVANJA DOLGOROČNEGA PROGRAMA EKONOMSKE STABILIZACIJE

razvoja so torej podrejeni že omenjenim temeljnim ciljem, materialni okvir razvoja za leto 1984 pa so zgolj kvantitativno opredeljene možnosti, ki jih želijo v tem letu z uresničevanjem nalog iz resolucije doseči.

Stopnje rasti posameznih kazalcev seveda ne smemo obravnavati izolirano. To soodvisnost bomo skušali predstaviti na nekoliko posplošenem primeru, z izgradnjo novih kapacitet, z zaposlovanjem novih delavcev predvsem pa z večanjem produktivnosti dela lahko dosežemo tudi rast industrijske proizvodnje. Večja količina proizvodov, ki jih bomo proizvedli z relativno manjšimi stroški bo omogočila, da dosežemo večji dohodek. Večji dohodek pa pomeni, da bomo lahko več sredstev nameni-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Resolucija o politiki uresničevanja družbenega plana občine Celje za obdobje 1981–1985 v letu 1984

(Nadaljevanje s 1. strani)

li tako za družbeni kot tudi osebni standard. Izvoz, ne za vsako ceno, vendar izvoz proizvodov, ki so rezultat večjega deleža znanja vloženega v njih, ki so proizvedeni z manj stroški itd. predstavlja najpomembnejši omejitveni faktor nadaljnega razvoja. Deviz ne potrebujemo samo za odplačilo dolgov tujini temveč tudi za nakup surovin, materialov, energije in drugega česar ne proizvajamo ali pridobivamo v Jugoslaviji. Zato istočasno ob zahtevi za čimvišji izvoz postavljamo kot cilj počasnejšo rast uvoza. To je seveda možno doseči predvsem s preusmeritvijo na domače surovine kjer je to možno. Pomembno pa je, da dosežemo tudi strukturno spremembo uvoza z nadomeščanjem uvoza iz konvertibilnega področja z nakupi na klirinškem področju. S cilji na področju zaposlovanja želimo doseči predvsem polno zaposlitev vsakoletnega priliva delavcev, njihovo produktivno zaposlitev, kreativno angažiranje vseh zaposlenih in podobno. Ob upoštevanju teh ciljev in dejstva, da tudi v drugem letu ne bomo razpolagali z večjimi sredstvi za razvoj npr. v obliki investicij, se seveda poraja dvom o možnosti sočasne realizacije vseh teh ciljev. Število novih delovnih mest je možno povečevati ne samo z investiranjem v nove objekte temveč in predvsem z večjim izkoriščanjem že obstoječih zmogljivosti npr. z uvajanjem tretje izmene vsepovsod tam, kjer obstajajo pogoji za to.

Izredno zahtevne bodo naloge, ki morajo omogočiti, da dosežemo večjo učinkovitost gospodarjenja, stalno izboljševanje akumulativne in reprodukativne moči gospodarstva. Zlasti odgovorne naloge nas čakajo na področju zagotavljanja zadostnih in kvalitetnih finančnih sredstev.

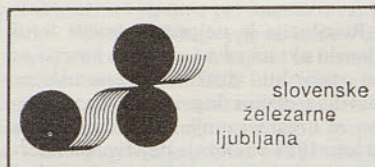
Zaostreni pogoji gospodarjenja terjajo, da izredno skrbno omogočimo pravilno razporeditev družbenega proizvoda. Gibanje sredstev za skupno in splošno porabo mora biti podrejeno zahtevi po zagotovitvi zadostnega obsega sredstev za normalno odvijanje gos-

podarskih aktivnosti. Napačna pa bi bila trditev, da bo v oteženih razmerah, ko je relativno manj sredstev za skupno porabo, to prizadelo vse programe samoupravnih interesnih skupnosti enako. Seveda pa to pomeni, da bomo morali še mnogo bolj kot doslej zagotoviti pravo vsebino v svobodni menjavi dela, ko bodo morali uporabniki in izvajalci odgovorno dogovoriti prioritete pri izvajanju dogovorjenih programov.

Omeniti velja operativni plan ukrepov urenjevanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije v občini Celje, ki ga bodo delegati vseh zborov sprejeli konca meseca decembra, saj je to dokument, ki zadaja posameznim nosilcem konkretne naloge s točno opredeljenimi roki za izvršitev, kar vse bo in mora omogočiti spremljanje in kontrolo uresničevanja z resolucijo sprejetih ciljev. Zavedati se moramo, da ta dokument po vsebini ni zaprt ali dokončen, temveč je odprt za ustvarjalne pobude iz vseh sredin ter bodo v program vključene vse predlagane naloge, ki bodo doprinesle k operacionalizaciji dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije v naši občini.

Predsednik izvršnega sveta
Zvone Hudej, dipl. ing.

Dopisujte v
Štorski
ŽELEZAR

Najpomembnejše naloge celjskih sindikatov v letu 1984

Zavedajoč se, da je sindikat kot najširša družbenopolitična organizacija delavcev vseskozi vključena v skupno urejanje zapletenih družbenogospodarskih razmer in krepitve družbenoekonomskega položaja delavcev in po spoznanju, da bomo lahko le ob tvornem sodelovanju vseh delavcev članov ZS uspešno uresničili cilje in naloge, ki smo si jih zastavili, tako pri vsebinskih, organizacijskih in kadrovskih pripravah za izvedbo občinskih zborov OOZS, konstitutivnih sej K OOZS, K O SOZD, priprave na letne seje občinskih odborov sindikatov dejavnosti, kakor tudi na volilno sejo Občinskega sveta ZS Celje. Pri uresničevanju nalog ZSS pri izvajanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije smo se v zadnjih mesecih leta 1983 še posebej vsestransko in temeljito pripravili na izvajanje nalog in aktivnosti, ki so vezane predvsem na materialni in socialni položaj delavcev. Tako so pred vse nas postavljene temeljne usmeritve v vseh delovnih okoljih, da zagotovimo socialno varnost delavcev. Zavedamo se, da če hočemo doseči te cilje, da brez naših že dosedaj dobro zastavljenih skupnih aktivnosti ne bo šlo in da bo potrebno nadaljevati z akcijami za boljše izkoriščanje vseh proizvodnih kapacitet v naši neposredni proizvodnji zlasti v razvoju in nadaljevanju lastnega znanja, krepitvi in doslednejšem uveljavljanju inventivne dejavnosti, krepitvi in razvoju organizacije in tehnologije dela, racionalnejši izrabi surovin, racionalnejši izkoriščenosti delovnega časa, trdnejši kadrovski krepitvi in racionalnemu zasledenju posameznih delovnih mest in predvsem odpravljanju nepotrebnih izostankov z dela.

Posebej smo dogovorjeni, da bomo intenzivno nadaljevali in dograjevali sistem delitve po delu in rezultatih dela. Zato bodo potrebne pobude in pospešitev za ustrezno vrednotenje živega dela v vseh delovnih okoljih (za približno enako delo enako plačilo).

Le-to bodo zagotovili dobri samoupravni sporazumi dejavnosti. Omenjeni sporazumi dejavnosti bi naj nadomestili dosedanja dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka, ki bi veljal tako dolgo, dokler ne bi v posameznih dejavnostih uskladili ustreznih samoupravnih sporazumov. Posebej je opredeljena naloga o zagotavljanju najnižjega OD 10.000 din do koca leta 1983 pri 100 % doseganju delovnega učinka. V naslednjem obdobju bo sindikat bolj občutljiv kakor do sedaj, do vzrokov, ki pogojujejo prejemanje nizkih OD. Povsod tam, kjer bodo le-ti nižji od dogovorjenih, bo sindikat posebej vodil aktivnost za odpravljanje vzrokov, predvsem tam, kjer doseganje ne bo na ravni panoge ali sorodne dejavnosti.

Z polno mero odgovornosti je sindikat vključen pri sprejemanju in uresničevanju resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana občine Celje za obdobje 1981–1985 v letu 1984 ter zagotavljanju pravočasnega sprejemanja letnih planov za leto 1984 v OZD.

Zavzeli smo se za realno planiranje in za dosledno upoštevanje doseganja planskih ciljev, kajti le tako je garancija za stabilnejše gospodarjenje. Aktivnost sindikata je v zvezi s planiranjem še posebej usmerjena na dosledno uresničevanje nekaterih ključnih nalog, in sicer:

- razširitev kroga izvoznikov,
- zmanjševanje materialnih stroškov,
- ekonomičnem gospodarjenju s sredstvi,
- krepitvi in vrednotenju inventivne dejavnosti,
- povečevanju produktivnosti dela na osnovi izboljšanja in posodabljanja organizacije in tehnologije dela,
- uvajanje večzmenkega dela tam, kjer so zato dani pogoji v proizvodnji zlasti izvozno usmerjeni,
- spodbujanje k uveljavljanju novih proizvodov, da ne omenjamo štednje z energijo s transportnimi stroški, kot omejitvenim faktorjem razvoja pri doseganju istih ali še boljših proizvodnih rezultatov. To so zahtevne in odgovorne naloge, ki smo jih odločili izvajati pri učinkovitejšem gospodarjenju z boljšim, kvalitetnejšim delom in večjo odgovornostjo do družbenih sredstev. Posebno pozornost bomo namenili zagotavljanju potrebnega obsega obratnih sredstev zlasti po krepitvi lastnih obratnih sredstev. Nadalje bomo zasledovali predvideno stopnjo rasti zaposlenosti, ki mora biti usmerjena v produktivno zaposlovanje, kjer bomo posebno pozornost namenili zaposlovanju mladih delavcev in strokovnjakov.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Gospodarski načrt za leto 1984

(Nadaljevanje s 1. strani)

H gospodarskemu načrtu 1984 bomo dodatno priložili še posebne naloge, ki izhajajo iz dela delovnih skupin, ki so ugotavljale in ocenjevale probleme naše organiziranosti. Po prednostnem izboru nalog se bomo osredotočili na tiste naloge, ki jih bo možno uresničiti v prihodnjem letu in ki bodo tudi dale svoje konkretne rezultate v smislu boljše organizacije dela, boljšega gospodarjenja nasploh in krepitve ekonomske moči delovne organizacije.

V delovni organizaciji si bomo prizadevali doseči v letu 1984 takšne poslovne rezultate, ki bodo omogočali v okviru republiškega dogovora o oblikovanju in delitvi dohodka ter osebnih dohodkov takšno nagrajevanje, da realni osebni dohodki na delavca ne bi nazadovali.

Za uresničevanje vseh ciljev, ki jih načrtujemo z gospodarskim načrtom 1984, bo potrebno vložiti veliko naporov, ker ocenjujemo, da bo leto 1984 po vsej svoji zahtevnosti še bolj komplicirano, kot je bilo leto 1983, še posebej zaradi hudih problemov oskrbe z energetskimi viri v Jugoslaviji, potrebnih visokih deviznih vračil, problemov oskrbljenosti s surovinami in repro materiali tudi iz domačih virov, potrebnega zagotavljanja obsega obratnih sredstev in vrste drugih poslovnih nalog.

Zato je potrebno na vsakem delovnem mestu in v celoti v delovni organizaciji z vso odgovornostjo izvajati uresničevanje gospodarskega načrta. Dosežene rezultate bomo sproti spremljali ter ugotavljali potrebne ukrepe za njihovo čim boljše uresničevanje.

Del naselja Lipe pozimi (Kocman)

O razvoju jugoslovanskega železarstva pred 40 leti

(Nadaljevanje in konec)

Že takrat so računali, da se bo na ta predlog pojavil odpor, zaradi tega so tudi dokazovali, da bi uvoz železove rude: »olajšal obratovanje naših visokih peči, zvišal njihovo storilnost in zmanjšal specifično porabo metalurškega koksa«.

Kaj pravite na take ugotovitve že pred več kot 43 leti? Pri nas nekaterim še po tolikem času ni to postalo jasno, kar so vedeli že takrat.

Nadalje so ugotovili, da ima Jugoslavija zadosti manganovih rud za proizvodnjo feromangana. Sicer te manganove rude niso najkvalitetnejše, z dodatkom malo uvoznih koncentratov pa naj bi krili vse bodoče potrebe.

Pri koksu se je zapletlo. Premogov za koksanje nimamo, je bila ugotovitev. Z ogljem ni več mogoče pomagati, samo pri malih pečeh še, če bi bila najhujša sila. Računali so, da je potrebno za eno tono grodlja tona koksa; za jeklo torej, pri porabi 530 kg surovega železa v vložku, tudi 530 kg koksa. Za perspektivno proizvodnjo 1,3 milijona ton jekla bi potrebovali 750.000 ton koksa ali 1,1 milijona ton premoga za koksanje.

Računali smo, da je potrebna celotna energija za tono jeklarskih izdelkov $5,9 \times 10^6$ kal in 470 KWh. Ker se da v železarnah s koksarno in visokimi pečmi koristno uporabiti pline, ki pri tej tehnologiji nastajajo, je torej sledil zaključek, da je iz »toplotno ekonomskih« ozirov potrebno graditi take železarne, ki imajo lastno koksarno in plavže. Ob tem so tudi razmišljali, če se ne bi dalo uporabiti za Koksanje domačih zalog rjavih premogov in lignitov. Tudi poskuse so delali in prišli do zaključka, da so rezultati zaenkrat neuspešni in zato je treba iskati nova pota, da bi to uspelo. No, vemo, da kasneje tudi s poskusi z mešanico uvoznih in domačih premogov niso uspeli. Raziskave, da bi nadomestili vsaj del potrebnega uvoza, so še v teku, doslej pri nas brez pomembnih dosežkov.

Tudi predredukcijo železove rude so že upoštevali pri svojih razvojnih študijh. Krupnov postopek redukcije železove rude v rotacijski peči je bil že takrat

Posnetek s podpisa sporazuma med Železarno Štore in Kovinotehno Celje (DLT Ščurek)

(Nadaljevanje z 2. strani)

Sprotno bomo spremljali zagotavljanje redne preskrbe prebivalcev. Zlasti se bo sindikat zavzemal za zaščito življenjske ravni delavcev, iz česar sledi, da se bo skrb za gibanje cen življenjskih artiklov morala povečati od zveznih prek republiških organov zveze sindikatov, do same OOOZ v DO, tako kakor na področju materialne proizvodnje so tudi naloge in usmeritve na področju družbenih dejavnosti. Osnovni cilj je sprejet, da ohranimo obseg in kvaliteto temeljnih in dogovorjenih pravic uporabnikov ter zagotovimo enakopraven ekonomski položaj delavcev v teh dejavnostih. Stabilizacijska prizadevanja, ki so bila kvalitetno zastavljena že v letu 1982 v družbenih dejavnostih, so pozitivno vplivala na ustrežnejšo in racionalnejšo obliko poslovanja v SIS. Skratka, plani družbenopolitičnih skupnosti so izražali cilje in usmeritve, ki so jih sprejeli na področju splošne in skupne porabe. Sindikat bo v Celju nadaljeval z akcijo, čimveč delavskih stanovanj. Predvidoma bi se naj zgradilo v letu 1984 322 stanovanj ObSZS z OOOZ in K OOOZ bo tekoče spremljal izvajanje plana izgradnje delavskih stanovanj.

Dogovorili smo se, da bomo znotraj OZZD spodbujali k solidarnostnemu združevanju sredstev in iskanju novih virov za formiranje sredstev, s katerimi bi presegli plan stanovanjske izgradnje v letu 1984. Nenazadnje smo v zadnjem obdobju namenili veliko pozornost krepitevi zbora združenega dela in priprav delegatov za seje zbora združenega dela Sob Celje.

Posebej smo izpostavili uresničevanje pravic iz dela, kot so prehrana med delom, prevozi na delo in iz dela, rekreacija in družbeni standard ter ostale pravice, ki so kot pglavitne naloge sindikata za zagotavljanje ustreznosti kvalitete aktivnosti ZS. To so le nekatere glavne naloge, usmeritve in aktivnosti celjskih sindikatov, za katere smo se na nivoju vodstev OOOZ in K OOOZ občinskih odborov sindikata dejavnosti in samega občinskega sveta ZSS Celje dobro usposobili na akcijskih posvetih, ki so bili namenjeni ravno tem nalogam pri uresničevanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije.

Predsednik
občinskega sveta ZS Celje
Franci Vrbnjak

znan. Ker ima pri tem postopku uporabljeno trdo gorivo, ki bi ga imeli v Jugoslaviji na razpolago, precej žvepla, ki preide 50 do 80 % v železo, so ocenili, da ta postopek za naše razmere ni bil uporaben. Kot zaključek piše: »Ni pa izključeno, da ima pod izvestnimi pogoji pomen tudi za direktno pridobivanje železa«. Danes vemo, da po podobnih postopkih pridobivajo že nekaj deset milijonov ton predreducirane železove gobe v obliki peletov ali briketov.

Tudi z uporabo kisika v železarstvu so računali. Mogoče malo zadržani in samo za visoke peči, tako da so bolj razmišljali o tem, da bi bilo možno zmanjšati izmere plavža, predvsem znižati jašek, kot neposredno z bogatenjem zraka povečevati proizvodnost.

Kaže, da jih je električna redukcijska peč kar precej vznemirjala. Potreben ogljik za redukcijo se da dodajati v skoraj poljubni obliki. Toplotno energijo daje električni oblok. Proizvajati se da surovo železo posebnih sestav, uporabiti je možno rude, ki vsebujejo Ni in Cr. Potrebne in ekonomske količine so ocenjevali seveda s svojimi pogledi in merili. Zdi se mi, da so imela takratna dolgoročna razmišljanja tudi dolgoročne posledice v jugoslovanskem železarstvu, kar zadeva elektro-plavž, saj jih imajo sedaj v Skopju, Ilijašu in v Štarih. V materialu je namreč zapisano: »Električni plavž danes ni niti konstruktivno niti metalurško nikak problem. V mnogoštevilnih inštalacijah so bile nabrane v zadnjih treh desetletjih zadostne izkušnje, tako da smemo trditi, da bi bil električni plavž za jugoslovanske razmere oni agregat, katerega bi morali brez nadaljnjih eksperimentov in preiščevanja akceptirati«.

Omejitveni dejavnik za takšno odločitev je bila že takrat cena električne energije, ki ne bi smela biti dražja kot energija iz koksa. Drugi omejitveni dejavnik je bila količina potrebne električne energije, ker je tudi takrat niso imeli dovolj. Danes je tako, da je električne energije v Jugoslaviji še vedno premalo in da je ta za proizvodnjo surovega železa v elektroplovžu tudi predraga.

Za proizvodnjo jekla so si izbrali kot najprimernejši agregat Siemens-Martinovo peč in postopek. Thomasov postopek ni prišel v poštev, ker v Jugoslaviji nimamo rud z zadostno vsebnostjo fosforja. Ker so računali, da imajo za vložek na razpolago 47 % starega železa in ga bo kasneje še več, so smatrali, da je SM proces najprimernejši. Za gorivo so izbrali generatorski plin, ki ob primerni izbiri premoga z nizkim S in s primernim postopkom uplinjevanja daje odgovarjajoč plin s svetlečim plamenom in nizkim žveplom. Pri tem so se zavedali, da so vsa v Jugoslaviji razpoložljiva goriva slabe kakovosti in razglabljali o tem, kako se da najbolje uporabiti tudi domača goriva.

Za znižanje proizvodnih stroškov je potrebna visoka specifična storilnost, zato so se tudi pri proizvodnji jekla vračali na izhodišče o upoštevanju ekonomike. Višja storilnost pa se doseže, če se zmanjšajo zastoji, če se odpravijo kvarni vplivi, katerim je jeklo lahko izpostavljeno v peči, če je čim krajša doba zakladanja in če se uporablja za vložek tekoče surovo železo odgovarjajoče kvalitete. Glede obzidave peči so bili posebno na Jesenicah v tistih časih silno napredni. Tam so imeli prvi na svetu obzidano SM peč docela iz bazične, visokovredne, krommagnezitne opeke. To so smatrali za sila pomembno, ker so računali, da sta kromova ruda in surovi magnezit na razpolago v Jugoslaviji v zadostnih količinah za pokrivanje vseh bodočih potreb. Bazična obzidava je prinesla s seboj daleč večjo vzdržnost kot prej silika opeka. Možno je bilo doseči višje temperature in s tem tudi metalurške pogoje za kvalitetnejšo proizvodnjo.

Za nadaljnjo povečevanje proizvodnje železa ali bolje surovega jekla so izbrali torej SM postopek in priporočili nadaljnjo gradnjo martinovih peči, razumljivo z bazično obzidavo.

Prav na koncu, v zadnjem odstavku na sedemnajsti strani, niso pozabili tudi na visokovredna žlahtna jekla. Ugotovili so, da je treba tudi v Jugoslaviji računati z rastjo porabe srednje legiranih in visokolegiranih jekel in tudi z rastjo porabe visokovrednih in žlahtnih jekel. Ta jekla se namreč proizvajajo v električnih jeklarskih pečeh, v obločnih in visokofrekvenčnih. Ugotovili so, da bi pri treznem gospodarjenju zadostovale zaloge kromove rude za dolgo dobo. Molibden je na razpolago – v skromnih količinah in ga ne bo dovolj za daljše obdobje. Del niklja bo mogoče dobiti iz nikelj vsebujočih železovih rud. Večji del Ni in ostale težke, potrebne kovine, bo treba bržkone uvažati. Za električne jeklarske peči so bili mneneja, da poraba električnega toka za proizvodnjo elektro jekla ni tako visoka, da bi to smelo zadrževati razvoj proizvodnje jekla v teh pečeh. Tudi cena za električni tok ne bi smela biti zadržek za razvoj proizvodnje elektro jekla v primerjavi s SM jeklom – že takrat.

Sklepna razmišljanja

Vse navedbe, ki sem jih povzel, so zapisane v tej knjižici, ki je pred menoj. Kar navajam dobesedno, je v narekovaju in je v originalu prav tako zapisano. Podatki so docela povzeti in če kje niso usklajeni v odstotkih ali drugače, res ni moja napaka. Končno pa to ni niti važno. Skušal sem pobrati iz 17 strani razvojnih možnosti jugoslovanskega železarstva pred 43 leti tisto, kar je bilo najznačilnejše za tiste čase. Skušal sem vam prikazati tisto, kar so smatrali takrat za skoraj fanatičen razvoj; danes pa vemo, da je bil razvoj daleč hitrejši in da je poraba jekla že sedaj v Jugoslaviji okoli 5-krat večja, kot so jo napovedovali takrat. Zanimivo je tudi, da so prišli že pred štirimi desetletji do nekaterih modrih zaključkov, ki veljajo še za današnje čase in katere še danes dokazujemo in z muko uveljavljamo ali pa jih še danes ne upoštevajo.

Mojih pripomb je res malo, včasih mi pa žilica ni dala miru, pa sem pridal kakšno svojo misel, ki naj bi veljala za sedaj in za nadaljnji razvoj – ker moramo priznati, da so tudi pred 40 leti imeli kar dobra izhodišča za razvoj jugoslovanskega železarstva. Žal se je premalo od tega, kar je bilo pametno, realiziralo ali preveč so ubirali ponekod svoja pota, brez ozira na potrebno usklajenost celotnega razvoja.

Milan Marolt

NA CESTI NISI SAM

Obravnavane inovacije

Komisija za gospodarjenje TOZD tovarna traktorjev je na 8. redni seji dne 9. 11. 1983 pri obravnavi inovacij sprejela naslednje sklepe:

1. Za inovacijo tov. Trobiša Ignaca, ign. iz TOZD tovarna traktorjev št. 462, »Orodje z vstavljenimi ploščicami in zaščitno pušo«, se odobri izplačilo tretjega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi povprečnih prihrankov 80.554,29 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2a.

2. Za inovacijo tov. Prešerna Slavka in Kresnika Janeza iz TOZD vzdrževanje ter tov. Hitija Edvarda in Bevca Franca iz DS investicije in razvoj št. 428, »Rekonstrukcija pnevmatske opreme pri pralnici odlitkov«, se odobri izplačilo tretjega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi povprečnih prihrankov 227.224,45 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2a in 2b.

3. Za inovacijo tov. Krajncja Karlija iz TOZD tovarna traktorjev št. 455, »Drog za poravnavanje čepov«, se odobri izplačilo tretjega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi povprečnih prihrankov 56.141,37 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2a.

Komisija za gospodarjenje TOZD jeklovlek je na 8. in 9. redni seji dne 18. 11. 1983 in 22. 12. 1983 pri obravnavi inovacij sprejela naslednje sklepe:

1. Predlog tov. Kolarja Marjana in Ocvirka Leopolda iz TOZD jeklovlek št. 811, »Ureditev hlajenja pri ravnalnem stroju PBR-2, se sprejme. Avtorjema pripada pavšalno plačilo.

2. Predlog tov. Čaterja Stanka in Ocvirka Leopolda iz TOZD jeklovlek št. 893, »Prijemalo za kolobarje«, se sprejme. Avtorjema pripada pavšalno plačilo.

3. Predlog tov. Čaterja Stanka iz TOZD jeklovlek št. 892, »Kotnik – posnemalec obrusov na elevatorju CHS«, se sprejme! Avtorju pripada pavšalno plačilo.

4. Predlog tov. Čaterja Stanka iz TOZD jeklovlek št. 894 »Zaščitni pokrov za brusilne stroje BBE-1«, se sprejme. Avtorju pripada pavšalno plačilo.

5. Predlog tov. Marolta Borisa, dipl. ing., Ocvirka Leopolda in Kolarja Marjana iz TOZD jeklovlek ter tov. Korbarja Antona, ing. in Kovača Alojza, ing. iz STT Trbovlje št. 861, »Projektiranje in izdelava dvovaljnega ravnalnega stroja«, se sprejme. Avtorjem pripada eno posebno plačilo, ki je bilo izračunano na osnovi prihrankov 12.117.849,00 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2b.

6. Predlog tov. Trafele Franca, ing. in Marolta Borisa, dipl. ing. iz TOZD jeklovlek ter tov. Hitija Edvarda, Bevca Franca in Ogradija Janeza iz DS investicije in razvoj št. 888, »Izdelava domače izvedbe ravnalnega stroja«, se sprejme. Avtorjem pripada eno posebno plačilo, ki je bilo izračunano na osnovi prihrankov 3.819.728,00 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2b.

7. Predlog tov. Marolta Borisa, dipl. ing. iz TOZD jeklovlek ter tov. Bevca Franca, Ogradija Janeza in Hitija Edvarda iz DS investicije in razvoj št. 887, »Mehaniziranje dvovaljnega ravnalnega stroja«, se sprejme. Avtorjem pripada pavšalno plačilo.

Komisija za gospodarjenje TOZD vzdrževanje je na 6. redni seji dne 20. 12. 1983 pri obravnavi inovacij sprejela naslednji sklep:

1. Predlog tov. Repca Franca in TOZD vzdrževanje št. 873, »Izboljšave pri narvarjenju tekalnih koles za žerjave z avtomatom E 13«, se sprejme. Avtorju pripadajo tri posebna plačila s faktorjem ustvaritvene sposobnosti 1b. Prvo posebno plačilo je bilo izračunano na osnovi prihrankov 293.358,00 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti.

Komisija za gospodarjenje TOZD valjarna II je na 12. redni seji dne 9. 12. 1983 pri obravnavi inovacij sprejela naslednje sklepe:

1. Za inovacijo tov. Nosana Franceta, dipl. ing. iz DS investicije in razvoj in tov. Halerja Ferdinanda, ing. iz TOZD valjarna II št. 715, »Prestavitev el. pogonskega motorja 600 kW za pogon ogr. 13 in 14 za pogon ogr. 05«, se odobri izplačilo pavšalnega plačila.

2. Za inovacijo tov. Milanovića Slobodana, dipl. ing., Logarja Franca, ing. in Ramšaka Antona iz DS priprava proizvodnje ter tov. Drogenika Ivana in Halerja Ferdinanda, ing. iz TOZD valjarna II št. 714, »Izdelava letev hladilnih klopov v ad-justazi Valjarne II«, se odobri izplačilo enega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi prihrankov 790.586,55 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 3b.

3. Predlog tov. Bariča Antona iz TOZD vzdrževanje št. 860, »Pripomoček pri nastavitvi fotocelic na CM 1 in 2«, se sprejme. Avtorju pripadajo tri posebna plačila s faktorjem ustvaritvene sposobnosti 2b.

Tirni žerjav ŽTP na testiranju v Štorah. Pri tem so uporabili tudi naše gredice. (foto Arzenšek)

4. Predlog tov. Rojca Martina in Timprana Milana iz TOZD vzdrževanje št. 865, »Sestavljanje vretena za brusilne stroje CM«, se sprejme. Avtorjema pripadajo tri posebna plačila s faktorjem ustvaritvene sposobnosti 2b. Prvo posebno plačilo je bilo izračunano na osnovi prihrankov 344.912,01 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti.

Služba za inovacije

Inventivna dejavnost v letu 1983

Inovatorji so v preteklem letu železarni prihranili skoraj 9 starih milijard dinarjev. 136 predlagateljev je prijavilo kar 111 novih predlogov, 47 novih inovatorjev pa bo prvič imelo priložnost postati član društva DIATI in dobiti priznanje za svoje zasluge.

Kljub ugodnim rezultatom ne moremo biti zadovoljni z naslednjimi pojavi:

- iz TOZD DPG, GSKG, DS za finance ter DS za ekonomiko in organizacijo niso prijavili niti enega predloga;
- med zaposlenimi z visoko izobrazbo je kar ena četrtnina inovatorjev; med tistimi, ki nimajo izobrazbe ali pa so priučeni, pa le 0,5 % (polovico procenta) inovatorjev;
- v lanskem letu ni bilo prijavljenega niti enega predloga s področja netehničnih inovacij – kakor da le-to deluje idealno.

Služba za inovacije
TRATNIK Gorazd, dipl. soc.

INOVATIVNA DEJAVNOST V OBDOBJU
1975 – 1983

Leto	št. predlogov	št. predlagateljev	% od vseh zaposlenih	Prihranki	Povprečni prihranki na inov.	Plačila	% od prihrankov
1975	65	56	1,9	5.027.601,00	90.303,00	25.157,00	0,5
1976	80	64	2,1	11.264.505,00	176.000,00	261.420,00	2,3
1977	111	62	1,9	18.031.422,98	290.000,00	297.133,48	1,6
1978	80	89	2,7	12.999.564,31	146.056,00	523.747,22	2,4
1979	104	119	3,4	21.767.791,21	187.646,00	555.766,50	2,5
1980	105	108	3,1	20.080.711,00	333.462,00	530.873,00	2,5
1981	83	82	2,3	49.079.487,05	598.524,00	937.815,74	1,9
1982	102	114	3,3	89.550.258,09	785.526,00	2.026.210,54	2,2
1983	111	136	3,9	88.941.284,25	653.980,00	2.567.979,23	2,9

Ob 60-letnici smrti Vladimirja Iljiča Lenina

»Redkokateri mislec je v tako kratkem času svojega življenja zapustil tako veliko ustvarjalno delo svojega uma kot veliki strateg oktohrske revolucije Lenin. Iz tega neusahljivega izvira smo tudi mi, komunisti Jugoslavije, črpali v svoji revolucionarni praksi ustvarjalne Leninove ideje pri usposabljanju naše Partije in krepitevi njene moči v najtežjih časih naše zgodovine, v naši veliki osvobodilni vojni in danes pri izgradnji socializma in socialističnih družbenih odnosov v naši skupnosti.«

(TITO)

Enaindvajsetega januarja je preteklo 60 let, odkar je svet (skozi eter) zvedel žalostno novico, da je v Gorkem pri Moskvi prenehalo biti plemenito srce velike osebnosti mednarodnega in komunističnega gibanja, organizatorja in vodje prve proletarske revolucije, enega od največjih klasikov marksizma – Vladimirja Iljiča Lenina. Zgodovina še ni imela osebnosti, ki bi dala tako ogromen prispevek k določenemu zgodovinskemu obdobju in bi tako malo želela svojo osebno afirmacijo. Krasila ga je izjemna skromnost, močna volja, principelnost in globoka človeška humanost. »Bil je enostaven kakor resnica,« je dejal delavec Dimitrije Pavlov jeseni leta 1918.

Kjerkoli se je pojavil, se je najprej zanimal za življenje delovnih ljudi, ne da bi ločeval osebno od družbenega. Z ljudmi je Lenin bil topel, enostaven in neposreden. Pogovarjal se je sugestivno, harmonično in plastično. K človeku je pristopal kot človek k človeku, kot tovariš tovarišu. Zato ni čudno, da so delavci o njem govorili: »Z nami se zares pogovarja vedno resno.« Vladimir Iljič-Lenin je živel v ritmu časa, v katerem je bival in je jermal življenje kot večni boj za zmago, človečnost in humanost. Njegov značaj so krasili izjemna občutljivost in tovarištvo ter nepomirljivo sovraštvo proti nesreči ljudi ter močna volja za to, da nesreča ni neodpravljiva osnova življenja, temveč umazanost, ki jo ljudje lahko in morajo odvreči iz sebe. »Navduševalo me je to njegovo zavzemanje za življenje in njegova aktivnost proti življenjskim umazanijam, s čemer je bilo prežeto vse, kar je dejal,« je med drugim o njem pisal njegov soborec, tovariš in prijatelj, veliki ruski pisatelj Maksim Gorki.

KREATIVNI MISLEC IN MARKSIST

Od smrti Vladimira Iljiča Lenina mineva 60 let. Delavski razred, komunistične partije in sodobni mednarodni proletarijat je iz svojih vrst izgubil velikana, človeka, ki je utrdil pot novim, naprednejšim in humanejšim odnosom med ljudmi, ki je odprl višjo etapo socialističnega razdobja in družbenega razvoja v boju za višje družbene cilje. Že v rani mladosti se je Lenin postavil na stran tlačanih in ponižanih ter jasno soočil poti za izgradnjo novega sveta. Že kot študent prava je sodeloval na protestnem mitingu in bil zaradi tega izključen iz univerze ter izgnan v vas Kokuškano. Po enoletnem izgnanstvu se je Lenin vrnil v Kazan z namenom, da nadaljuje s študijem, vendar mu carske oblasti tega niso dovolile.

Kljub osebnim težavam pri študiju je Lenin deloval pri povezovanju marksističnih krožkov in proučeval rusko vas. V tem času je študijsko proučeval Marxov Kapital, Engelsov Anti Düring, prevajal iz nemščine Komunistični manifest in pi-

(Nadaljevanje na 5. strani)

(Nadaljevanje s 4. strani)

sal prva teoretična dela, v katerih je negiral pojmovanja narodnjakov, ki so trdili, da se v Rusiji socializem lahko zgradi z razvijanjem patriarhalne vaške »občine«. Ko je prišel v Petrograd – center ruskega proletariata in revolucionarnega gibanja, je spoznaval, da je za zmago revolucije potreba lastna revolucionarna partija. Zaradi tega je pogosto potoval v inozemstvo in kontaktiral s politično emigracijo.

S svojim znanjem in navdušenjem je v tem času na Leninu naredil največji vtis takrat najvidnejši ruski marksist – Plehanov. V domovino se je Lenin vrnil prežet z revolucionarnim poletom in začel delati in ustvarjati prve revolucionarne delavske organizacije – Zvezo boja za osvoboditev delavskega razreda. Organizacijske postavke partije je Lenin opisal v knjigi »Korak naprej, dva koraka nazaj«. Postavil je temelje programa partije, v katerem je še posebno obdelal odnos proletariata do kmetov. V svojih prvih teoretičnih razmišljanjih in študijah se je Lenin pojavil kot **kreativni mislec in marksist**. Njegova geneza je bila: konkretna analiza, konkretne situacije.

Lenin ni razumeval marksizma kot splošne sheme za vse prilike in čase, temveč kot vodilo in akcijo. Ko je o tem razmišljal in pisal, je dejal: Nikakor ne gledamo na Marxovo teorijo kot na nekaj dovršenega in nedotakljivega. Prepričani smo nasprotno, da je ta teorija položila temeljni kamen tisti znanosti, ki jo socialisti morajo razvijati dalje v vseh smereh, če ne želijo, da zaostanejo za življenjem. Smatramo, da je za ruske socialiste neobhodno potrebna samostojna obdelava Marxove teorije, ker le-ta daje vodilne postavke. Na drugem kongresu RSDRP leta 1908 je Lenin obračunal z oportunisti (manjševiki) in iz doslednih pristašev formiral partijo boljševikov, ki se je leta 1912 dokončno oddvojila od oportunističnega manjševskega krila v samostojno boljševiško partijo.

Na osnovi sklepa kongresa in Leninovih idej je bila formirana nova Partija, ki je delovala maksimalno konspirativno, zasnovana na principu demokratičnega centralizma. Leninova teza, da je ruski proletarijat prišel v predvečer revolucije, je bila osnova, da se je v prvomajskem plakatu leta 1906 obrnil k ruskemu proletariatu s pozivom: »Mi dvigamo vstajo z orožjem v roki, da bi vrgli carsko vladno in izbojevali svobodo za ves naš narod. K orožju, delavci in kmetje!« Na Leninov klic se je gibanje odpora razmahnilo na vse strani. Medtem ko križarka Potemkin kljubuje carizmu, so se po ulicah mest vile rdeče zastave. Po predhodni najavi petrogradskemu komiteju je Lenin osmega novembra prišel v Petrograd, da bi osebno vodil vstajo. Toda ta vstaja ni uspela. Vendar to Lenina niti malo ni omajalo. Intenzivno se je pričel pripravljati na IV. kongres RSDRP.

VODJA OKTOBRSE REVOLUCIJE

Pod različnimi ilegalnimi imeni je nastopal na mitingih, konferencah, sestankih partijskih komitejev, na sindikalnih in mladinskih zborovanjih. Zaradi neznosnih pogojev za delo je ponovno odšel v emigracijo, kjer je ostal vse do leta 1917. V času prve svetovne vojne je Lenin vodil ostro borbo proti politiki druge Internacionalne, ki se je odražala v oportunizmu. Zavzemal se je za bratstvo vojakov na frontah, iskal je izhod iz vojne v revoluciji, s tem da se imperialistična vojna spremeni v državljansko, kot edina pot do demokratičnega mira.

Po V. kongresu RSDRP, na katerem je linija boljševikov popolnoma zmagala, se je Lenin vrnil na Finsko, kjer je zaradi stalnega pregona policije večkrat moral menjati kraj bivanja. V Stockholmu se je sestal s svojo življenjsko sopotnico Nadeždo Krupsko, s katero je skupaj potoval v Berlin in kasneje v Ženevo, kjer je skoraj deset let ostal v emigraciji. Po porazu prve ruske revolucije je namreč v Rusiji sledilo neizprosno obračunavanje reakcije z naprednimi silami. Med nekaterimi borci je bilo celo slišati glasove o potrebi po razpustitvi partijskih organizacij, vendar jih je Leninov glas ponovno ohrabil.

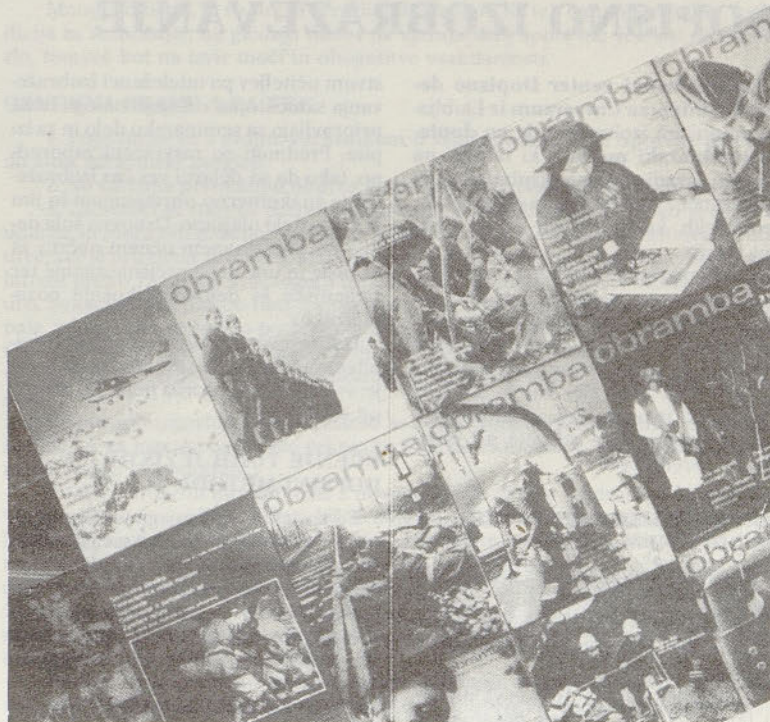
Revolucija je doživela poraz, toda »generalna vaja« je bila velika šola za ruski proletarijat. Veliki revolucionar je natančno in rahločutno razčlenjeval dogajanja in aktivno deloval pri urejanju stanja in angažiranju proletariata kot vodilne, gonilne sile bodoče socialistične revolucije. Po padcu carske vlade leta 1917 in zmagi buržoazno-demokratske revolucije v Rusiji se je Lenin v začetku aprila v plombranem vagonu iz Švice preko Nemčije vrnil na Finsko in od tam v Petrograd. Ob zvokih marselov, ki jo je izvajal vojaški orkester in častne straže mornarjev so Leninu na petrogradski železniški postaji priredili veličasten sprejem. Ljudje so ga dvignili na oklopno vozilo, od koder je pozdravljal delavski razred in vojake. V teh dneh je boljševiška partija prešla iz ilegalnega v legalno delovanje in organizacijsko utrjevanje.

Na sedmi partijski konferenci so osvojili Leninove teze in program partije, toda že meseca julija se začnajo velika preganjanja in hajke proti boljševikom. Začasna vlada je izdala nalog za aretacijo Lenina, ki pa se je pravočasno umaknil na Finsko, od koder je vodil centralni komite. Tisti čas je pisal veliko delo Država in revolucija. V mesecu septembru je sporočil boljševikom, da morajo prevzeti oblast v svoje roke in pozival, naj se za politiko delavskega razreda boljševikov opredeljujejo široke množice ruskega ljudstva. Na zgodovinski seji Centralnega komiteja, ki je bila 10. oktobra, je bila sprejeta Leninova resolucija o neizbežnosti oborožene vstaje, zasnovane na marksističnih stališčih.

V dneh velike Oktobrske socialistične revolucije je iz stavbe inštituta v Smolnem, v kateri je bil sedež partije, Lenin neposredno vodil oboroženo revolucijo, organiziral obrambo dežele pred kontrarevolucijo in zunanjo vojno intervencijo ter ustanavljal prvo socialistično državo na osnovi diktature proletariata. Lenin je oblikoval in neposredno vodil Rdečo armado, dajal osnove novi socialistični ekonomiki in usmerjal socialistično planiranje, kakor tudi elektrifikacijo in industrializacijo dežele. Lenin je zapustil bogato teoretično dediščino, ki ga uvršča med največje in neprekosljive klasike marksizma. V proglasu centralnega komiteja boljševiške partije, izdane ob njegovi smrti 21. januarja 1924, je rečeno:

»Po Marxu zgodovina velikega osvobodilnega gibanja nikdar ni imela take giantske osebnosti, kakor je bil to naš preminuli vodja, učitelj in prijatelj. Vse, kar je v proletariatu ustvarjenega, velikega in herojskega: neustrašni um, jeklena, nezlomljiva in uporna volja, ki vse obvladuje, sveto, neugasljivo sovraštvo proti suženjstvu in zatiranju, revolucionarna strast, ki je gibalno množice, neomejena vera v njihove ustvarjalne sile, ogromen organizatorski genij – vse to je dobilo sijajno utelešenje v Leninu, katerega ime je postalo simbol novega sveta, od zahoda do vzhoda, od juga do severa.«

S. Nikolić

Revija Naša obramba se je v petnajstih letih svojega izhajanja razvila iz glasila, ki je bilo sprva namenjeno predvsem usposabljanju rezervnih vojaških starešin, v poljudno, zanimivo, tako rekoč družinsko revijo za vsa vprašanja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

S skrbno zastavljeno vsebinsko zasnovi, ki se sproti razvija skladno z razvojem sistema SLO in družbene samozaščite ter s privlačno napisanimi, poljudnimi, novinarskimi prispevki si je pridobila od prvotnih 50.000 naročnikov današnjih 110.000, teče pa široka družbenopolitična akcija, da bi bila na to revijo naročena prav vsaka družina, vsako slovensko gospodinjstvo.

Če želimo govoriti o vsebini Naše obrambe, je treba na prvem mestu opozoriti na to, kako revija uresničuje široko družbeno zastavljene cilje in programe usposabljanja pripadnikov vseh struktur SLO in DS. Naša obramba že nekaj let s kratkimi, privlačnimi prispevki sledi tematiki, ki jo republiški sekretar za ljudsko obrambo vsako leto predpiše za usposabljanje delovnih ljudi in občanov za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Revija poljudno, po novinarsko obravnava vse teme, o katerih tečejo tudi predavanja za prebivalstvo po krajevnih skupnostih. S tem zagotavlja, da vsak njen bralec pride na ta predavanja v svoji krajevni skupnosti pripravljen, seznanjen z vsebino tematike, zaradi česar lahko predavanja dobe nove dimenzije – predavatelj in udeleženci imajo dovolj časa, da tematično prilagodijo krajevnim razmeram in specifičnostim. Naša obramba tudi zvesto sledi programom idejopolitičnega izobraževanja in splošnega vojaškega usposabljanja rezervnih vojaških starešin, pripadnikov teritorialne obrambe, narodne zaščite, civilne zaščite in milice. V člankih, reportažah, vojaško-političnih komentarjih in vojaško-strateških orisih prinaša večno tematskih vsebin iz načrtov usposabljanja teh struktur.

Veliko pozornost namenja revija tudi obrambnemu in samozaščitnemu usposabljanju mladine. V Naši obrambi so posebne rubrike, namenjene učencem osnovnih in srednjih šol ter mladim, ki ne obiskujejo srednjih šol usmerjenega izobraževanja. Da bi pa bila Naša obramba zanimiva in bralna za vse delovne ljudi in občane, ne le za tiste, ki so tesneje vključeni v delo na področju SLO in DS, ima vsak mesec kar 80 strani, kolikor jih nima nobena druga slovenska revija, od tega pa 16 strani v barvah, da je čim privlačnejša. Tolikšen obseg ji omogoča, da lahko zares za vsakogaršnji interes prinese vsaj nekaj vsebine; več strani ima revija, več interesov lahko pri bralecih zadonijo. Zato objavlja fotoreportaže, intervjuje, komentarje, feljtone, opise bojev v NOB in drugih vojnah in revolucijah, bralec lahko na straneh Naše obrambe potuje skozi vojaško zgodovino jugoslovanskih narodov, predvsem pa – in ravno temu je posvečen oboržen del vsebine in prostora – spozna oborožitev, taktiko in strategijo našega vojskovanja ter tujih armad.

Vsa ta vsestranska, pestra vsebina je v reviji porazdeljena v pet tematskih oddelkov. Oddelke AKTUALNO prinaša vsak mesec rubriko Franca Šetince Vprašanja in odgovori iz družbene prakse, v kateri se lahko vsak bralec odkrito obrne z vprašanjem na tovariša Šetince. V tem tematskem oddelku spoznavamo nevtržene države, tu so

reportaže iz delovnih kolektivov, krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij – o njihovih obrambnih pripravah, družbeni samozaščiti, uspehih in problemih. Tu so notranje politični komentarji z vidika SLO in DS, vojaško-politični komentarji in vojaško-strateški orisi o dogajanjih po svetu, o vojnah in drugih kriznih žariščih sodobnega sveta.

Drugi je tematski oddelke REVOLUCIJE – VOJNE – LJUDJE. V tem oddelku revija prispevke o NOB in drugih vojnah in revolucijah, iz katerih je moč izluščiti taktične boje, organizacijske ali druge izkušnje, uporabne za našo koncepcijo SLO in DS. Tematski oddelke FELJTON je običajno namenjen feljtonu o oblikah specialne vojne proti SFRJ. Tu so objavljene resnične zgodbe iz naše polpretekline zgodovine, pa tudi iz sedanjosti, s čimer revija osvetcha delovne ljudi in občane ter jih opozarja na morebitne nevarnosti, ki se pojavljajo v našem vsakdanjem življenju, a so še kako usodne in odločilne za usodo jugoslovanskih narodov in narodnosti v naši socialistični samoupravni skupnosti.

Nad vse pester je tematski oddelke ZA VSAKOGRAR NEKAJ, ki mu vsebino razgaja že naslov. Tu so objavljeni najrazličnejši članki, med temi pa sta tudi dve strani križank in ugank ter nagradni kviz.

Kot zadnji je tematski oddelke VOJNE VEŠČINE IN ZANIMIVOSTI. Ta je v bistvu okno v svet tujih armad, pa tudi mislo, kjer lahko slovenski bralec sproti spozna vse novosti v naših oboroženih silah, našo koncepcijo in strategijo SLO in DS. V tem sklopu je tudi občasni barvni poster čez dve notranji strani ovitka revije.

Tako široko zastavljena vsebinska zasnova revije ter novinarski način obravnavanja so potemtakem razlog, da si je Naša obramba pridobila že doslej 110.000 stalnih naročnikov, medtem ko jo prebira gotovo še več ljudi. S tem pa je postala tudi svojevrsen fenomen: v Sloveniji je revija z največjo naklado, v SFRJ pa ima daleč največjo naklado v svoji zvrsti, saj daleč presega sorodne časopise. Vsekakor pa je fenomen tudi v svetovnem merilu: nobenega takega lista – torej za področje obrambe, oborožitve, civilne zaščite ipd. – ni v svetu, ki bi izhajal in tako visoki nakladi glede na število prebivalstva, ki govori jezik, v katerem list izhaja. In ker ni nihče prisiljen, da bi bil naročen na Našo obrambo, to prav gotovo govori o njeni resnični kakovosti!

NAROČILNICA	
ime in priimek	
naslov	
poštna številka in pošta	
občina in krajevna skupnost	
Naročilnico pošljite na naslov: Naša obramba, Rimska 8, Ljubljana	

Ob bombardiranju letališča je tik pred vzletom letala, s katerim naj bi se peljal v štab zavezniškega poveljstva za Srednji vzhod, 27. novembra 1943 na Glamočkem polju padel narodni heroj Ivo Lola Ribar. Že leta 1935 je postal član SKOJ, leto kasneje član Komunistične partije; zaradi naprednega mišljenja je bil večkrat zaprt in preganjan; po aprilski vojni je sodeloval pri sprejema-

nju sklepov ob začetku vstaje in kot član vrhovnega štaba organiziral boje v Srbiji, BiH, na Hrvaškem in v Slavoniji. Vodil je 1. antifašistični kongres leta 1942, ko je bila ustanovljena združena zveza antifašistične mladine. V oktobru 1943 je bil določen za vodjo prve vojaške misije NOV in POJ pri štabu zavezniškega poveljstva za Srednji vzhod. Težko pričakovani dan se je zanj tragično končal.

DOPISNO IZOBRAŽEVANJE

Izobraževalni center Dopsne delavske univerze Univerzum iz Ljubljane organizira izobraževanje po **dopsno-seminarski metodi**, ki temelji na učnem gradivu, samoizobraževanju udeležencev izobraževanja-dopisnikov, seminarjih, konzultacijah in preverjanju znanja.

Zaradi prožnosti oblik je to izobraževanje primerno za vsakogar, tudi za tiste, ki živijo daleč od študijskih središč, saj stalni osebni stiki niso nujni. Vsak dopisnik si lahko prilagaja ritem učenja glede na svoje časovne in delovne zmožnosti, ima pa tudi možnost obiskovati seminarje in posvete pri posameznih predmetih.

OSNOVNO IZOBRAŽEVANJE PO DOPISNI METODI

Vse delavce delovne organizacije, ki nimajo končane osnovne šole, vabimo, da spet sežejo po knjigi, končajo osnovno šolo ter dosežejo cilj, zastavljen v mladosti.

V dopisno osnovno šolo se vključujejo ljudje, ki niso končali posameznih razredov ali pa so šolanje prekinili, ko so izpolnili šolsko obveznost. Končana osnovna šola je temeljni pogoj za nadaljevanje šolanja na srednji šoli in torej odpira vsakemu delavcu možnosti osebnega in poklicnega razvoja. Izobraževanje je za delavce ljubljanskih občin brezplačno, za kandidate zunaj Ljubljane morajo izobraževalne skupnosti njihovih občin odobriti povračilo šolnine pred vpisom v šolo. Za nepismene delavce je organiziran začetni pouk branja in pisanja.

V dopisno osnovno šolo se vključujejo odrasli ljudje, stari do 50 let. Njim so prilagojene tudi metode in oblike dela. Seminarji so enkrat tedensko, pod vod-

stvom učiteljev pa udeleženci izobraževanja samostojno rešujejo naloge in se pripravljajo za seminarsko delo in za izpite. Predmeti so razvrščeni zaporedno, tako da so delavci ves čas izobraževanja enakomerno obremenjeni in jim je s tem delo olajšano. Osnovna šola deluje po predpisanem učnem načrtu za odrasle in upošteva prejšnje znanje ter življenjske in delovne izkušnje posameznikov.

Izobraževanje v osnovni šoli je izpolnitev načela Zveze sindikatov Slovenije: vsak delavec naj ima popolno osnovno šolo!

UČENJE TUJIH JEZIKOV PO DOPISNI METODI

Če se želite učiti tujega jezika, pa nimate možnosti obiskovati tečaja, začnite študirati po dopisni metodi. Prejeli boste ustrezno gradivo s kaseto in teste. Korigirane teste z opombami boste prejeli po pošti. Čas in hitrost učenja sta prepuščena vam.

DRUGO IZOBRAŽEVANJE PO DOPISNI METODI

- filmska in televizijska šola;
- tečaj strojepisja, tečaj za skladiščenje, tečaj za tehnične risarje, tečaj za slikopleskarje, tečaj za delovodje, tečaj iz varstava pri delu, tečaj za kovinarske delavce, tečaj za stavce, tečaj za vzdrževalce klimatskih naprav, tečaj za vzdrževalce dvigal, tečaj za vzdrževalce poslovnih stavb in tečaj za kontrolorje kvalitete v proizvodnji.

Za vse izobraževalne oblike se lahko prijavite takoj na naslov: DDU UNIVERZUM, Izobraževalni center, Ljubljana, Parmova 39. Informacije lahko dobite tudi po telefonu (061) 312-133 ali 312-141.

Povabili so nas

Upokojenci Železarne Store, TOZD jeklarne, smo bili v prvi polovici decembra prijetno presenečeni, ko smo dobili od družbeno-političnih organizacij in vodstva ter samoupravnih organov TOZD jeklarne vabilo, da nas vabijo na srečanje za 29. decembra 1983 z namenom, da se seznanimo z delom v TOZD oziroma jeklarne.

Vabila smo bili zelo veseli in počaščeni, saj nas je spremljala (in nas tudi bo) zavest, da nismo pozabljeni ali odpisani, kot je to v večini primerov, ampak smo še vedno dobrodošli med nekdanjimi sodelavci. To tudi največ pomeni; to potrjuje pravilo, da se tisti, ki težko in pod težkimi pogoji delajo, ne pozabljajo in da delijo tisto, kar pač imajo. Takšni so rudarji, pa tudi jeklarji in morda še kdo drug.

Nas, upokojene delavce jeklarne so v sejni sobi jeklarne 29. 12. 1983 sprejeli vodja TOZD s sodelavci in predstavniki samoupravnih organov ter družbeno-politični delavci. Predsednik sindikata, tov. Spolenak Jože in vodja TOZD, dipl. ing. Manojlovoč Gojko sta nas seznanila z dogajanjem v jeklarni v letu 1983 in nam orisala razvoj jeklarstva v bodočih letih. Seznanila sta nas z uspehi v proizvodnji in s tem, da je prav tisti dan ob tem času (to je okoli 12. ure) dosežen letni plan za leto 1983. Ponosni smo bili za to novico; doseči in prekoračiti proizvodni plan za leto 1983, ko so bile težave z električno energijo, s surovinami in z ognjeodpornim materialom, ni majhna stvar, to zmorejo le dobri, pridni in disciplinirani delavci, ki so pravilno informirani, zavestni in dobro vo-

deni. Upokojenci pa smo bivše sodelavce seznanili z našim življenjem in dejavnostjo, s katero se sedaj več ali manj ljubiteljsko ukvarjamo. Po res prijateljskim kramljanjem s sodelavci so nas vse povabili na kosilo k Mlinarjevemu Janezu na Teharje, kjer se je prijateljski razgovor nadaljeval v veselejšem razpoloženju. Vsak je imel za povedati kakšno anekdoto iz časov, ko je še delal, res delal pod težkimi pogoji v stari »Martinovki«, od katere je danes ostala samo še stavba, vse ostalo je čas zbrisal – ostali so le spomini na tega ali onega, ki ga ni več!

Vse lepo se enkrat konča, tako se je tudi to naše prijateljsko srečanje, katerega smo bili vsi veseli: gostitelji, še bolj pa gostje – bivši sodelavci, sedaj upokojenci, ki smo veseli vsakega, pa tudi najmanjšega uspeha vseh tistih, ki naše delo nadaljujejo.

Kaj naj na koncu še dodamo, kot to: res najlepša hvala za vse z željo, da se nas še spomnite, mi pa bomo radi prišli med vas in vsem srečno, uspešno ter zdravja polno Novo leto 1984!

Mackovšek Anton

*Odločite se,
postanite
naš dopisnik*

Planinci smo zborovali

V soboto, 17. decembra 1983, smo imeli planinci železarne svojo letno delovno konferenco, kjer smo opravili letni obračun našega dela ter si zastavili nove naloge za prihodnje obdobje.

Pri Mlinarjevemu Janezu, kjer je potekala skupščina, se nas je zbralo lepo število. Bilo nas je preko 100, kar je več kot tretjina članstva. Konference so se udeležili tudi planinci iz sosednjih društev: iz PD Aero-Celje, PD Železnica-Celje in PS Cinkarna-Celje.

Pred pričetkom uradnega dela so se nam predstavili s kulturnim programom naši najmlajši člani iz VVZ Store, pionirji iz OŠ Store in članica mladinskega odseka. Zatem smo se s pomočjo diapozitivov preselili v svet naših in tujih gora, kjer smo občudovali darove narave, ki jih v zadnjem času ne spoštujemo ravno preveč, pa tudi posamezne dogodke s pohodov ali tur smo obudili.

V delovnem delu konference so bila podana izčrpna in vsebinsko bogata poročila s posameznih področij dela

planinskega društva. Iz poročil je razvidno, da je bila pohodniška aktivnost preteklo leto precej večja kot prejšnjega leta, saj je bilo minulo leto organiziranih 35 pohodov ali tur s skupaj 1457 udeleženci – še posebej zato, ker je bilo to leto manjše zanimanje za pohode, ki jih organizirajo sindikati posameznih železarn v Sloveniji. V svojih pohodih in turah smo obiskali vrhove, se udeležili proslav in pohodov v počastitev dogodkov iz NOB, in to v Julijskih Alpah, Karavankah, Kamniških ali Savinjskih Alpah, Pohorju, Savinjskem hribovju, SR Hrvatski in Italiji.

V preteklem letu je bilo včlanjenih v društvo 276 ljudi, in sicer 191 članov, 27 mladincev in 54 pionirjev. Ti podatki in podatki o udeležencih pohodov povedo tudi to, da je bilo potrebno vložiti veliko truda in dela pri organizaciji, še posebej pri vodenju pohodov. Z veseljem ugotavljamo, da v preteklem letu ni bilo nobenega primera, kjer bi bilo po-

(Nadaljevanje na 7. strani)

Pohodna aktivnost PD »Železar« Store – informacija

V mesecu februarju 1984 se bomo udeležili dveh spominskih pohodov, in to: **11. februarja 1984** – po poteh XIV. divizije (od Dramelj do Žič) Pohod organizirajo naši sosede – PD Dramlje v spomin na pohod borcev legendarne XIV. divizije, kateri so šli skozi Dramlje, čez Spodnja Slemena, Kamno goro in na severno stran Konjiške gore. Pot za pohodnike ne bo prezahtevna, saj večinoma vodi po nizkem gričevnatem svetu, mimo naselij. Vendar bo v primeru snega potrebno nekoliko več volje in kondicijske pripravljenosti. Pot bomo zaključili pri žiškem samostanu v bližini Spitaliča, katerega je okoli leta 1163 ustanovil štajerski grof Otokar I. Hoje bo za približno 4 ure, za udeležence pa je potrebna primerna oprema in hrana iz nahrbtnika.

18. februarja 1984 – zimski vzpon na Stol

Vsakoletni zimski vzpon na Stol se organizira v počastitev borbe jeseniške Cankarjeve čete 20. februarja 1942, ko je bila napadena s strani Nemcev na Zabreški planini pod Stolom. Četa se je nato umaknila na Mali Stol in šele po večurni borbi, ko so napadalci kljub slabemu vremenu hoteli zajeti borbe, se je četa umaknila v dolino Završnice.

Pohod bo potekal iz Zirovnice mimo Valvasorjevega doma in Prešernove koče na vrh Stola. V primeru neugodnih vremenskih razmer bo pohod potekal od Valvasorjevega doma do Zabreške planine in nazaj. Za vse pohodnike je obvezna zimska planinska oprema za visokogorje (priporočajo se tudi smučarske palice), hrana iz nahrbtnika in kondicijska pripravljenost za 6 ur hoda.

Vse dodatne informacije bodo člani društva in ostali člani kolektiva prejeli preko oglasnih desk. Informirajo pa se lahko tudi pri tajnici društva (tel. 531) ali v društvenih prostorih na Lipi (Store 116 – stavba ob nogometnem igrišču).

– A –

Vrh Stola pozimi (Horvat)

ŠPORT – ŠPORT – ŠPORT

Rekreativci, tekači, tekmovalci

VESELJE, ZABAVA IN DOBRO POČUTJE SO NJIHOVI VSAKODNEVNI SPREMLJEVALCI

(Prirejeno po zapisu v »Austria SKI«)

Zgodi se, da svojih misli ne moreš več kontrolirati, ideja preganja idejo. Zgodi se, da pri vsem svojem delu s sodelavci naletiš na odpor. Obseden od problemov hitiš iz pisarne v pisarno, iz delavnice v delavnico, iz nadstropja v nadstropje in na koncu ne veš, kaj si sploh hotel, vse ti gre s poti in nič ti ne naredi veselja.

Vselej, ko se tega stanja zaveš, obuj tekaške čevlje in se znebi teh težav pri gozdnem teku. Tu dela srce s polno silo v prsih, tako kot tudi noge na mehkih gozdnih tleh. Prijetno utrujen, toda v duševni in telesni harmoniji, se vedno vrneš nazaj v družbo, znova uravnovešen z razumnim pogledom na vsakodnevne probleme.

Že marsikdo izmed nas je v življenju zašel v tako hudo stisko, da bi življenju najraje »ušel«. V takem primeru naj vsak še enkrat poizkusi teči, teči, teči... Videl bo, da lahko začne živeti znova. V življenju velja in se izplača začeti vedno znova in nikoli obupati. Ovire, ki so na poti, lahko preskočiš in tek se nadaljuje. Ritem prirode zajame tekača in on zopet najde svojo naravo. Tekoč postane zopet prirodnejši, enostavnejši, bolj odprt za vse, kar mu priroda nudi. Občutki se izboljšajo – vse zopet bolj prija – žejja je zopet prijeten občutek – vsak požirek je užitek.

ZDRAVILO – VZTRAJNOST

Vztrajnostni šport je najboljše zdravilo, da odbijamo napake raznih bolezni, ki jih je prineslo izobilje po iznajdbi avtomobila. Če dolgo let izostane telesno gibanje, nastopijo motnje v delovanju srca, obtočil, poškodbe nosilnega ogrodja, prekomerna telesna teža in to sigurno z vsemi svojimi negativnimi posledicami. Sicer pa, kdo ne bi raje lahko hodil, vitek in zdrav, dolga leta tja v starost. Poznan je miselni preblik med rekreativci, tekači in tekmovalci: »Umrli bom, da umrl, toda umrl bom skoraj zdrav.«

Rekreacija je sigurno ena izmed najbolj učinkovitih telesnih dejavnosti, ki obvarujejo in ohranjajo telesne sposobnosti.

Val joga, ki ga je v Ameriki že nadomestil val tekanja, je npr. v Avstriji nepravilno uveden. Jogginga ni umetno uvedla industrija v Ameriki, marveč je nastal spontano zaradi pomanjkanja gibanja. Namesto, da bi tiste, ki so zainteresirani za tek, tako kot delajo v Švici, poučili strokovno že v športni trgovini in jih pripravili že od prvega tekalnega koraka naprej (z nasveti o obutvi pa vse do zdravstvene kontrole), so v Avstriji poudarjali izgubljanje odvečne teže in modno opremo. Tudi pri nas ni v tem pogledu dosti boljše. Potrebovali bi strokovni priročnik, ki bi natančno uvajal začetnike, po posameznih obdobjih starosti, v vse tajne vadbe tako za rekreacijo (jogo), kot za rekreativni tek in tekmovalstvo.

Težave zaradi mišične preutrujenosti in težave z bolečinami v križu zadržujejo mnoge od teka na dolge proge, tako ostajajo rekreativci še nadalje v manjšini glede na maso prebivalstva, kot nekaki asketi in kot nekaj posebnega.

(Nadaljevanje s 6. strani)

trebno pohodniku nuditi kakršnokoli zdravniško pomoč, kar pa vodniškega kadra ne sme v bodoče zavajati, še zlasti če upoštevamo, da je število pohodnikov vedno večje in da je tehnična oprema sila skromna.

Najbolj smo ponosni na nove društvene prostore, ki smo jih z udarniškim delom in pomočjo posameznih TOZD Železarne Store lani uredili na Lipi. To je velika pridobitev za nadaljnje delo, saj nismo dobili samo prostora za te ali one stvari, temveč je to vzpodbuda, da

planinsko dejavnost še bolj približamo delovnemu človeku.

Tudi na naš mladi planinski rod smo lahko ponosni. Člani društva uspešno delujejo in vodijo planinske krožke na OS Store, OS Fran Roš Celje in VVZ Store. Planinsko delo z mladimi je pogoj za uspešno delo društva v bodoče, saj bodo sčasoma morali oni prevzeti naloge in odgovornosti, ko bodo opesali starejši planinci in veterani.

Zastavili smo si tudi program aktivnosti za naslednje leto, o katerem se bodo člani obveščali po običajni poti z dvomesečnimi progami in preko Štorskkega železarja. Osrednje naloge društva v prihodnjem letu bo organizacija področnega prvenstva v orientaciji (kvalifikacije za republiško prvenstvo), organizacija pohoda po poteh Celjske čete in organizacija 6. kolesarskega maratona planincev v Logarsko dolino ter finalizacija ureditve društvenih prostorov. Nalog je veliko; dolžnost vseh članov pa je, da z aktivnim sodelovanjem pripomoremo k izpeljavi teh nalog.

Po uradnem delu in skromnem priznku smo pozabili na vso resnost s planinskih poti pri skrbi za osebno in varnost ostalih udeležencev. Največji krivec za to je bil naš znanec, ansambel Mastnak (ali Interval, kot se tudi sliši), ko je neumorno pritiskal na tipke harmonike in iz nje izvajal vse vrste melodij, še posebno tiste stare, ki jih, kot izgleda, imamo planinci še vedno najraje. In zakaj krivec? Koliko je bilo samo pohojenih nog in padcev ob plesu in petju vse tja do zgodnjih nedeljskih ur!

– A –

Mnogi od tistih, ki so prešli iz različnih vzrokov na tek (zmanjšanje teže, kondicija za smučanje), ne gledajo danes na vztrajnostni šport nič več kot na nujno zlo, temveč kot na izvir moči in obogatitve vsakdanjosti.

OSNOVNA PRAVILA ZA TEK

1. Pogovorite se s svojim zdravnikom o svojem namenu in opravite od časa do časa zdravniški pregled.

2. Ne varčujte pri nakupu obutve, če že hočete varčevati, potem raje pri modi.

3. Začetniki in starejši potrebujejo obutev s podplatom, ki mehko prestražar udarce, in mora biti posebno stabilna v območju pete. Ne kupujte tekmovalne obutve, ker je prirejena za tekače, ki tečejo po sprednjih blazinah stopala in zahtevajo hitrost preko 15 km na uro. Jogerji (rekreativci) tečejo na splošno okoli 10 km na uro. Tekoč so na splošno tisti, ki tečejo do 15 km na uro in tečejo po sredini stopala, tekmovalci pa tečejo po prednjem delu stopala, hitrost okrog 20 km na uro. Okrog 20 km na uro tečejo samo skrajno trenirani mladi tekmovalci in med njimi mnogi tudi po celem stopalu. V splošnem pa gornje navedbe o stopalu in hitrosti drže.

V športnih trgovinah v inozemstvu se lahko kupi posebno obutev za tekače nad 80 kg, za jogerje, za tekače rekreativce in za tekmovalce, nadalje za tekače s plosko nogo in podobno.

4. Izbira proge in hitrosti teka! Z novo obutvijo delajte najprej kratke pohode v pešhoji, ne uporabljajte vedno hišno dvigalo, postopoma povečujte hitrost hoje in teka, in sicer tako, da nikoli nimate težav z dihanjem. Krenite od časa do časa z vsakodnevne poti v park. Izberite si vedno sami hitrost teka. Tecite samo tako dolgo, dokler vam to predstavlja veselje, zabavo. Zavestno vedno krepko izdihnite. Če se upošteva vedno te osnovne napotke, potem je človeku gibanje v veselje in zabavo, kajti tako se človek giblje, da bi zadostil nujnost po gibanju in ne zaradi nekega občutka prisiljene dolžnosti.

Tek na dolge proge ne pozna omejitve glede na starost, če človek vključuje svoj pogonski motor glede na vse okoliščine, če oprežno dodaja plin, tako da se z znojem lahko odstranijo škodljive snovi iz telesa.

Tek v prostost, da si »iztečemo« skrbi in težave, da prične delovati notranji motor lahko in harmonično. Tekanje je preprosto, kot vse, kar je izredno in genialno, stane malo, razen para dobre obutve in se lahko izvaja ob vsakem dnevnem in nočnem času, brez vsake stiske, če je komu do tega.

KDAJ POSTANE JOGER TEKAČ?

Tekači so tako imenovali »oplemeniteni rekreativci« (oplemeniteni jogerji), ki bi radi spoznali meje svojih sposobnosti. Oni doživijo več kot vsi jogerji, na tekmah doživijo vse dvige in padce človekovega življenja s tem, ko preizkušajo svoje sposobnosti. Na tekmi doživijo vse, od razmišljanja o odstopu, do silnega zadovoljstva ob dobrem počutju polne moči.

Po številu udeležencev na velikih mestnih maratonih lahko spoznamo, kako veliko je število tistih, ki se ne zadovoljijo več samo z joggingom.

Primeri: New York uradno 16.000, na stotine neuradno 40.000 na čakalnem seznamu; Boston okrog 8.000; Stockholm 2 x 7.000, nastop v razdobju treh dni; Dublin 11.000; London 17.000, start na območju petih ur; Milano 60.000 pri polovičnem maratonu; Frankfurt in Berlin po 5.000 tekmovalcev; Oslo okrog 7.000, itd.

Tekači rekreativci vzamejo tek pogosto preveč zares in ga ne razumejo kot najvažnejšo postransko zadevo svojega življenja. Tako pride v posameznih primerih do pretiravanja, ki ni škodljivo samo zdravju posameznika, temveč tudi ideji o rekreativnem teku. Predpogoj pri tekaču – rekreativcu je priprava pod zdravniško kontrolo in ustrezen razumen tekmovalni načrt. Kaj je tisto, kar privlači poklicno ali tudi športno uspešne ljudi, da v srednji starosti svojega življenja prično teči maraton, kot npr. poznana svetovna prvaka v boksu Paterson in Johanson? Mnogi vidijo v maratonu avanturo, izziv, samopotrditev, ali enostavno možnost spoznati samega sebe. Vseeno je, kateri so vzroki, maraton skoraj ne moremo opisati, maraton je treba doživeti.

KDAJ POSTANE TEKAČ TEKMOVALEC?

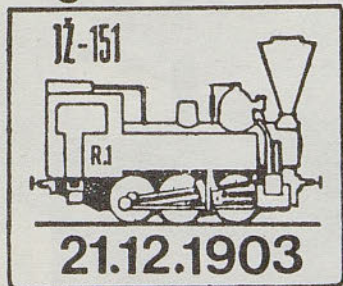
Tekmovalci so elita tekačev, ki se v teku udejstvujejo profesionalno, ali kot državni amaterji in se borijo za prva mesta ali celo za rekordne dosežke. Če je nekdo dosegel to stopnjo sposobnosti, potem mu je tek morda samo še v določenem odstotku v zabavo, vse ostalo je trdo delo.

Za to trdo delo so vrhunski športniki poplačani s pridobitvijo naslovov in rekordov in z lepimi potovanji, tako imajo tudi ti tekači določeno veselje in zabavo s tekom. Podobno misel, kot smo prebrali v začetku zapisa, je izrekel neki vztrajni tekač na vprašanje, ali tekači res dlje živijo: »To ne vem, toda sigurno umrjejo bolj zdravi.«

(Jogger, jogging – angleška beseda za rekreativce, ki vadijo v lahnem teku ob stanovanjskih hišah, ki vadijo v sobi s tekom na mestu, s poskoki; na sobnem kolesu; po stopnicah, itd. izhaja iz indijske joge, pri kateri so tudi telesne vaje).

Ciril Praček
(Jes. železar 30/83)

GROBELNO Rogaška slatina

ROGATEC

Spominska značka ob 80 letnici proge

Šah

Dne 24. 12. 1983 smo se na povabilo GIP Ingrad udeležili ekipnega šahovskega hitropoteznega turnirja za CIJANOV MEMORIAL. Tekmovalstvo je bilo v prostorih Doma Ingrada v Celju.

Ekipa so bile štiricelnske. Nastopilo je 10 ekip iz SRS.

Naša ekipa je dosegla 6. mesto, kar je velik uspeh, še posebno če upoštevamo, da smo igrali samo s tremi igralci (četrti igralec in rezerva nista prišla, čeprav sta trdno obljubila!).

Končni vrstni red je bil naslednji:

1. INGRAD I.	30 točk
2. MIK Prebold	24
3. EMO	23
4. INGRAD II.	21
5. PIONIR Novo mesto	20 1/2
6. ŽELEZARNA STORE	17 1/2
7. KOGRAD	14
8. KOVINOTEHNA	13
9. JLA	10
10. GRADIS	7

Po posameznih deskah smo nabrali sledeče število točk (od 9 možnih): Janežič 7, dr. Ošep 4 1/2, Subotič 6.

K. J.

Kadrovske vesti

V mesecu decembru so bile v naši organizaciji združenega dela naslednje kadrovske spremembe:

Novi člani naše delovne organizacije:

Goručan Igor, ing. strojništva – MO; Filipšek Stanislav, KV pridobivalec kovin – el. plavž; Zafran Anton, NK delavec – livarna II; Žaler Marija, NK delavka – livarna II; Brilej Mirko, PK topilniški pomočnik – jeklarna; Henč Slavko, SS optični tehnik – skladišče prodaje; Zorko Branko, PK voznik viličarja – valjarna I; Vouk Jože, NK delavec – livarna I; Plavčak Frančišek, NK delavec – jeklovlek; Bosio Andrej, SS strojni tehnik – jeklovlek; Rozman Slavko, SS strojni tehnik – TT obdelava; Kantužer Franc, KV strugar – mo valji; Veladžić Suvad, NK delavec – valjarna I; Zeželj Milan, NK delavec – valjarna I; Šramel Vojko, NK delavec – TT montaža; Mraz Slavko, KV predelovalec kovin – jeklovlek; Narič Bojana, NK delavka – komunalna; Pasarič Ivan, NK delavec – valjarna I; Hernaus Olga, NK delavka – mehanična delavica; Harapin Dragutin, NK delavec – TT montaža; Kranjc Andrej, PK ključavničar – služba spl. zavarovanja; Goleš Danica, KV kuharica – sl. splošnega zav.; Vrečko Igor, SS strojni tehnik – TT montaža; Mastnak Ivica, KV administrator DPG; Verhovšek Vlasta, SS maturant gimnazije – DPG.

Iz JLA so se vrnili:

Hernavs Anton, KV strugar – mehanična delavnica; Debeljak Josip, KV strugar MO valji; Koprivc Mihael, KV valjavec – valjarna II; Jazbec Milan, KV strugar – mehanična delavnica; Jelen Valter, KV rezkalec – MO orodjarna.

Zaradi kršitve delovnih obveznosti so odšli:

Lipnik Peter, NK delavec – el. plavž; Kodela Milan, PK voznik viličarja – livarna II; Gračner Franc, PK brusilec – valjarna II.

Zaradi negativne ocene v poskusni dobi je odšel Ristič Duško, NK delavec – elektroplavž.

Z rednim odpovednim rokom sta odšla – Ramšak Marija, KV avtomehanik – TT montaža in Humski Bojan, KV str. kalupar – livarna II.

Sporazumno iz DO je odšel Mastnak Ivan, komercialni tehnik – TT.

ZAHVALA

Zelo sem bila presenečena, ko sta me obiskali tovariši v sklopu zveze invalidov. Več kot darilo mi pomeni, da še nisem pozabljena. Zato se vam iz srca zahvaljujem in želim vsem skupaj srečo, zdravo in uspešno Novo leto 1984.

Enako želim RK in KS.

Še enkrat iskrena hvala vsem!

Nežika Juračić

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem sodelavcem, ki so me na dan moje upokojitve tako lepo počastili in mi izročili spominsko darilo, ki je zelo bogato in koristno.

Iskreno se zahvaljujem vsem tistim sodelavcem, ki so me v času moje službe v TOZD razumeli in mi bili v pomoč v mojih težkih trenutkih življenja. Zahvaljujem se tudi za dobro sodelovanje.

Ob tej priliki želim vsem srečno in uspehov polno Novo leto, tako na delovnem mestu kot v družinskem krogu.

Vse lepo pozdravlja bivša sodelavka
Anica Belužič

ZAHVALA

Dne 26. 12. 1983 je kulturno društvo Železarne Store uprizorilo pravljico **igro VOLK IN SEDEM KOZLIČKOV** na Planini za učence osnovne šole Kozjanski odred. Učenci so bili toliko bolj navdušeni, ker jim je takih prireditev vedno premalo.

Igralskemu ansamblu se za prijetne trenutke priskrbo zahvaljujem, zlasti pa še osnovni organizaciji zveze sindikatov Železarne Store, ki je pokrila stroške te predstave.

Želim vam veliko uspehov v novem letu 1984 in vas priskrbo pozdravljamo!

Ravnatelj
Vinko Petelinšek

The New York Times je 17. novembra 1943 prvič poročal o **odporniškem gibanju v Jugoslaviji in o Titovih partizanih**. Napisali so, da so partizani edino organizirano odporniško gibanje proti silam osi.

Slovenski pisatelj in alpinist **Klement Jug** se je rodil 19. novembra 1898. V slovenski alpinistiki je uvedel iskanje in reševanje »problemov«, to je sistematično izvajanje prvenstvenih vzponov. Plezal je predvsem po takih smereh, po katerih pred njim še ni nihče. Bil je član leta 1921 ustanovljenega kluba Skala, organizacije športnih alpinistov. Jug je pripadal alpinistom, ki so svoje vzpone tudi opisovali. Njegovi vzponi so pomenili velik uspeh slovenske alpinistike. Njegova drznost in pisateljevanje sta ga postavila med najmočnejše osebnosti svojega časa. Tragično je preminul v severni steni Triglavu 11. avgusta 1924.

Slovenski časnikar in politik **Dr. Janez Bleiweis** se je rodil 19. novembra 1808. Kot urednik Novic je pospeševal domače kmetijstvo in obrtništvo. Z uvedbo gajice so Novice pravopisno zedinile Slovence in pripravljale enotnost knjižnega jezika. Politično se je Bleiweis potegoval za razširjanje deželne avtonomije. Bil je prvi politični voditelj narodno se prebujajočega našega kmeta in obrtnika.

Obeti so ...

Če smo v decembrski številki Storskega železarja lahko brali o tekmovalju v nogometu KS Store, naj zdaj zapišemo, kako so se štorovčani odrezali lani jeseni v medobčinski nogometni ligi Celje – vzhod.

Potem ko je članska vrsta Partizan-Kovinar prepričljivo nadigrala moštvo NK Opekar na Ljubečni, je slednje vložilo pri MNZ Celje protest. Tam so zadevo rešili tako, da so se odločili za ponovitev tekme v spomladanski sezoni. Kljub vsemu smemo reči, da so naši fantje v minuli sezoni tekmovalja dokazali (červavno gre za novo organizirano sekcijo Partizan-Kovinar), da se resno potegujejo za prvo mesto v vzhodni skupini MNL Celje. Torej, po nepopolnem jesenskem delu tekmovalja v celjski ligi vzhodne skupine je stanje na lestvici takole:

Ekipe:

1. Partizan-Kovinar, Štore	4	4	0	0	13:2	8
2. NK Opekar – Ljubečna	4	3	1	0	17:2	7
3. NK Odred – Kozje	5	3	0	2	14:7	6
4. NK Papirničar – Radeče	5	2	1	2	13:9	5
5. NK Podsreda	5	1	0	4	16:7	2
6. NK Ponikva	5	0	0	5	3:30	0

Tudi pionirji so bili jeseni dokaj dejavni. Čeprav niso imeli organiziranega tekmovalja, so pridno vadili pod strokovnim vodstvom obeh trenerjev in so odigrali pet prijateljskih srečanj, od katerih so eno izgubili, eno igrali neodločeno in tri dobili.

Do pričetka spomladanske sezone bomo omogočili obema vrstama organizirano vadbo v telovadnici, kjer naj bi fantje »gimnasticirali«, se razgibavali in manj delali z žogo. Januarja pa načrtujemo prvo delovno konferenco sekcije, kjer se bomo podrobno pogovorili o dosedanjem in bodočem delu.

Viki Jager

Anketa. Kaj je sreča?

– Da živimo v svobodi.

SIMONA TOFANT, 5. a

– Veselje otrok, ki se igrajo in pojejo.

ALEKSANDRA LAMPRET, 5. a

– Da se s kužkom sprehajam po snegu in lovim snežinke. Upam, da bo ta nagajiva sreča dolgo trajala.

POLONA KRAMER, 6. b

– Če lahko z mamo kam potujem.

ROTIJA KMET, 6. c

– Neizmerno bogastvo, ki ga občutiš šele tedaj, ko srečo izgubiš.

MARIJA KORENJAK, 6. a

– Kadar me mama poboža.

SAMANTA KRESNIK, 5. a

– Kruh, ki ga včasih ni bilo.

NADJA MOHORIČ, 5. b

– Da hodimo v slovenske šole.

KSENIIJA URLEB, 6. b

– Moj dom, v katerem živim.

VALTER POPOVIČ, 5. a

– Da si zdrav.

DRAGICA ŽOHAR, 5. a

– Svoboda, zdravje in prijateljstvo.

PETRA SORČAN, 5. b

– Prosti čas v šoli in doma.

BRANKA HALER, 6. a

– Kadar sem sama doma.

GREGOR ELLER, 5. b

– Dovolj hrane, vode in mirno življenje.

ČLANI LITERARNO – DOPISNIŠKEGA KROŽKA COŠ ŠTORE

Pogled na vršace. (Geršak Vlado, olje)

STORSKI ŽELEZAR – Glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA ŠTORE – Izhaja dvakrat mesečno – Uredniški odbor: Gradišnik Frido, Tomažin Anica, Knez Peter, dipl. ing. Kavka Franc, Renčelj Vlado, Kocman Vojko, Zelič Franc, ing. Verbič Stane – odgovorni in glavni urednik: Kavka Franc, pomočnik urednika: Uršič Rudi. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 20. 2. 1974) – Tisk: AERO Celje – TOZD grafika – Rokopisov ne vračamo.